

ЗОВНІШНІ ЦЕРКОВНІ ВІДНОСИНИ

СИЛАБУС

Спеціальність 041 Богослов'я
Галузь знань 04 Богослов'я
СВО магістр

ПРОФІЛЬ ВИКЛАДАЧА		
ПІБ	Петрецький Віктор Васильович	
Вчене звання / науковий ступінь	кандидат історичних наук	
Електронна пошта	ffivan88@gmail.com	
Консультації		
ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ		
Загальна характеристика	Форма навчання	денна\заочна
	Мова викладання	українська
	Курс / семестр	1 / 1
	Кількість годин / кредитів	150 / 5
	Лекції	12
	Практичні заняття	26
	Самостійна робота	112
	Форма підсумкового контролю	залік
Анотація		
<p>Мета: Ознайомити студентів з динамікою розвитку світового релігійного життя, навчити аналізувати вплив релігії на політику, культуру та суспільство, а також розуміти роль релігійних інституцій у міжнародних відносинах.</p> <p>Завдання: - розуміти зміст основних категорій дисципліни (державно – церковних відносин, державно – церковні відносини тощо); - надати інформацію про роль та місце церкви в державотворчих процесах в Україні - проаналізувати статистичні та найновіші аналітичні дані, щодо розвитку відносин держави та церкви в Україні, роль та місце релігії в українському суспільстві, вплив релігії та церкви на політичні процеси в країні.</p>		
Методи та техніки навчання	<p>Поєднання традиційних і новітніх методів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лекції; семінарські / практичні; індивідуальні консультації; самостійна робота; - проблемні та інтерактивні методи, метод проблемного викладання з використанням елементів пояснювально-ілюстративного та евристичного методів; метод навчальної дискусії; моделювання тощо. 	
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення вивчення дисципліни здобувач освіти буде:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знати глобальні виклики в контексті розуміння релігії у сучасному глобалізованому світі, процеси секуляризації та релігійного відродження; - здатні аналізувати світові релігії та їх геополітику; - розуміти сутність міжрелігійного діалогу та екуменізм, - вміти долати розбіжності, бути толерантним, - розуміти взаємодію релігії та держави, - знати різні моделі державно-церковних відносин (теократія, секулярна держава), законодавство; - розуміти місце України на світовій релігійній карті; - діяти на користь подолання релігійних конфліктів та миру творчості. 	

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	лек- ції	практ.	сам.роб
Змістовий модуль 1.			
Тема 1. Державно-церковні відносини як наукова дисципліна.	1	2	12
Тема 2. Релігія і держава в поглядах провідних європейських філософів.	1	2	12
Тема 3. Релігія і церква в системі державноправових відносин.	1	2	12
Тема 4. Релігійна історія України.	1	2	12
Тема 5. Християнство в Україні в сучасний період.	1	4	12
Змістовий модуль 2.			
Тема 6. Конституційно-правові основи забезпечення свободи совісті в Україні до 1991 р	1	2	10
Тема 7. Демократизація відносин між церквою та державою в суверенній Україні.	1	2	10
Тема 8. Законодавство України про свободу совісті та релігійні організації незалежної України.	2	2	10
Тема 9. Модель державно – церковних відносин в Україні.	2	4	10
Тема 10. Роль та місце української православної церкви в становленні української державності.	1	4	10
Усього	12	26	112

Самостійна робота

Відповідно до теми практичного / семінарського заняття студент додатково опрацьовує питання та готує аналітичну довідку / повідомлення / презентацію

- Конституційно-правові основи свободи совісті: еволюція норм, право сповідувати релігію та конституційні основи.
- Зовнішньо-церковні відносини: моделі взаємодії держави та церкви, правовий статус релігійних організацій.
- Актуальні проблеми міжконфесійного спілкування: взаємовідносини церкви і держави, сутність церкви.
- Майнові відносини: становлення та врегулювання майнових відносин церков.
- Сучасне правове регулювання: пропозиції щодо вдосконалення законодавства.

ДІАГНОСТИКА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Форми контролю	Поточний	Усне опитування, виконання письмового / тестового завдання, повідомлення, доповідь та презентацій, тощо.
	Модульний	Виконання модульного завдання.
	<i>Мінімальна сума балів поточного та модульного контролю, що може автоматично зараховуватись з мінімальною оцінкою у якості підсумкової семестрової оцінки – 60.</i>	

Критерії оцінювання	<p>Оцінювання кожного змістового модулю здійснюється за 100-бальною шкалою:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ практичні (семінарські) заняття; ▪ самостійна та індивідуальна робота студента; ▪ модульне завдання. <p>Максимальна кількість балів за кожний вид роботи становить 100 балів.</p>			
Шкала оцінювання	Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен / диф. залік	Залік
	90 - 100	A	відмінно	зараховано
	82 - 89	B	дуже добре	
	74 - 81	C	добре	
	64 - 73	D	задовільно	
	60 - 63	E	задовільно (достатньо)	
35 - 59	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)		
0 - 34	F	Незадовільно(з обов'язковим повторним Вивченням дисципліни)		
Політика оцінювання	<p>Під час вивчення курсу заохочується використання мобільних пристроїв. Під час проведення аудиторних занять здійснюється комунікація у віртуальному середовищі курсу в режимі реального часу. Облік часу роботи й активності здобувачів вищої освіти додатково фіксуються в автоматичному режимі.</p> <p><i>Відвідування та / або участь:</i> відвідування та активна участь є класифікованою складовою курсу, що оцінюється, дистанційна он-лайн участь студента допускається за умови наявності у нього відповідних технічних засобів.</p> <p><i>Академічна доброчесність та співпраця:</i> не допускається порушення норм авторського права, у разі виявлення порушення норм академічної доброчесності (фальсифікація, списування, брехня, підтасовка даних тощо) робота студента не оцінюється. Заохочується групова робота із презентацією її результатів.</p> <p><i>Студенти з обмеженими можливостями:</i> можуть брати дистанційну (онлайн) участь на підставі особистого звернення.</p> <p><i>Несвоєчасне виконання:</i> допускається за умови наявності непереборних обставин, що перешкоджали вчасному представленню, що підтверджується документально (наприклад, довідка лікаря).</p>			
Політика щодо зарахування результатів неформальної освіти	<p>Відповідно до Положення про «Неформальну та інформальну освіту учасників освітнього процесу Карпатського університету імені Августина Волошина»: https://kau.com.ua/wp-content/uploads/2025/12/Polozhennia_Neformalna-osvita-ZATVERDZhENE-2024.pdf</p>			
Базова література та інформаційні джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Чучалін О. П. Ч-96 Держава і Православна Церква в Україні у 1920–1930-ті роки: Моногр. / Олександр Чучалін; МОН України, Уманський держ. пед. у-тет імені Павла Тичини. – Умань: Видавець «Сочінський М. М.», 2018. – 180 с (https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/11695/1 F..pdf); 2. Релігійний чинник у процесах націє- та державотворення: досвід сучасної України [Монографія.] – К.: Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2012. – 272 с. (https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/religion-factor_site_148.pdf); 3. Бедь В.В. Конституційно-правові аспекти реалізації права людини на свободу совісті та віровизнання: [монографія] / В. В. Бедь. – Ужгород: ІВЦ „УУБА-КаУ”, 2010. – 278 с. ; 4. Рівень і характер релігійності українського суспільства //Релігія і влада в Україні: проблеми взаємовідносин. – К.: Центр О. Разумкова, 2011. – С. 31–53.; 5. Кобетяк А. Р. Релігійна політика України на шляху формування Помісної православної церкви: монографія. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “БукДрук”», 2022. 484 с. (https://eprints.zu.edu.ua/37957/1.pdf) 			